

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ČTVRTLETNÍ ZPRÁVA O MIGRACI

II. 2024

Tento dokument zpracoval odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky.

Data uvedená v dokumentu v části týkající se migrační situace v České republice vychází z Cizineckého informačního systému.

OBSAH

Aktuální situace v České republice	4
Legální migrace	4
Nelegální migrace.....	7
Mezinárodní ochrana	7
Dočasná ochrana	9
Návraty.....	10
Integrace cizinců na území České republiky	11
Další informace	12
Aktuální situace na migračních trasách.....	13
Východní středomořská trasa	14
Západobalkánská migrační trasa.....	15
Centrální středomořská trasa.....	16
Západní středomořská trasa.....	17
Východní migrační trasa	18
Další informace	20
Shrnutí.....	24
Typy pobytů občanů třetích zemí v ČR.....	25
Typy pobytů občanů EU a jejich rodinných příslušníků v ČR.....	26
Slovník pojmů.....	27

Aktuální situace v České republice

LEGÁLNÍ MIGRACE

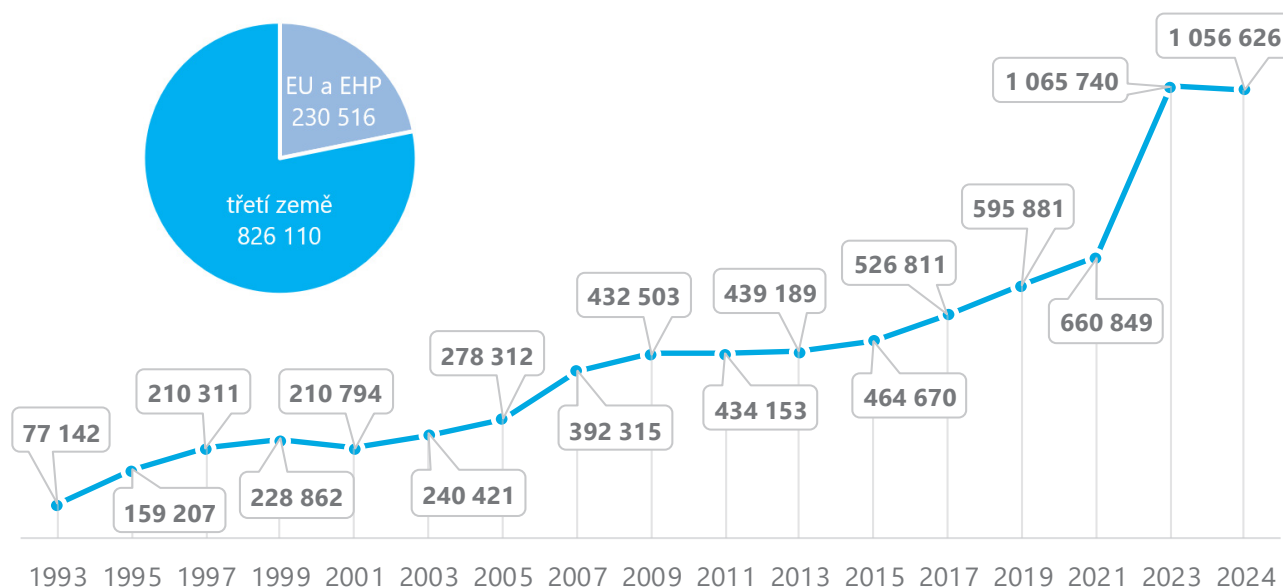
K 30. červnu 2024 bylo na území ČR registrováno celkem 1 056 626¹ osob cizí státní příslušnosti, z toho 335 835 na základě oprávnění k přechodnému pobytu, 360 560 na základě oprávnění k trvalému pobytu a 360 231 na základě registrace dočasné ochrany. Za výrazným nárůstem počtu cizinců na území ČR stojí zejména vydávání dočasné ochrany státním příslušníkům Ukrajiny, kteří prchají před válkou ve své zemi. Mezi cizinci pobývajícími legálně na území ČR převažují občané třetích zemí (826 110 osob, tj. 78 %) nad občany členských států EU, EHP a Švýcarska (230 516 osob, tj. 22 %). Vývoj počtu cizinců pobývajících na území ČR sleduje níže uvedený graf a tabulka na straně 6. Ta je rozdělena na občany třetích zemí a občany zemí EU+ a ukazuje celkový stav každé ze skupin (přechodný/trvalý pobyt) na konci kalendářního roku nebo sledovaného období.

Top státní příslušnosti (legální migrace)

Státní příslušnost	Počet	tj. %
Ukrajina	559 836	53 %
Slovensko	119 920	11 %
Vietnam	68 431	6 %
Rusko	40 073	4 %
Rumunsko	20 826	2 %
Bulharsko	17 897	2 %
Polsko	17 711	2 %
Německo	13 390	1 %
Mongolsko	12 057	1 %
Maďarsko	11 420	1 %

zdroj: OAMP, MV

Počet cizinců pobývajících na území ČR

zdroj: OAMP, MV

¹ Toto číslo nezahrnuje cizince, kteří v ČR legálně pobývají na základě krátkodobého Schengenského víza nebo bezvívově, a neregistrované občany EU.

Aktuální situace v České republice

Do gesce Ministerstva vnitra z pohledu legální migrace patří agenda přechodných pobytů nad 90 dní a agenda trvalých pobytů.

Přechodné pobyty nad 90 dní se dělí do dvou kategorií – **vízum k pobytu nad 90 dnů** (dlouhodobé vízum) a **povolení k dlouhodobému pobytu**. O tento typ oprávnění k pobytu mohou žádat **cizinci ze třetích zemí**, tj. občané zemí, které nejsou členskými státy Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarska (EU+). Cizinec, který má vydané některé z těchto oprávnění, může pobývat na území České republiky za předpokladu, že svým pobytem plní účel, za jakým mu bylo oprávnění vydáno. Nejčastěji se jedná o účel zaměstnání, sloučení rodiny a studia. Občané EU+ mají možnost si požádat o potvrzení o přechodném pobytu, pokud plánují v ČR pobývat déle než 3 měsíce. Toto potvrzení ale není povinné, na území mohou pobývat i bez něj.

Povolení k trvalému pobytu se vydává nejčastěji po předchozím nepřetržitém pobytu na území České republiky, který trval alespoň 5 let.

Top 30 státních příslušností (STP) v České republice k 30. 6. 2024

TOP 30 STP celkově

Ukrajina	559836
Slovensko	119920
Vietnam	68431
Rusko	40073
Rumunsko	20826
Bulharsko	17897
Polsko	17711
Mongolsko	13390
Německo	12057
Maďarsko	11420
Kazachstán	10344
Indie	9924
Spojené státy	9576
Čína	9280
Filipíny	8783
Moldavsko	7894
Velká Británie*	7795
Bělorusko	7586
Itálie	6249
Srbsko	6015
Turecko	5670
Francie	4103
Uzbekistán	3542
Chorvatsko	3234
Korejská republika	3033
Severní Makedonie	2858
Arménie	2530
Bosna a Hercegovina	2346
Nizozemsko	2299
Rakousko	2207

TOP 30 země EU+

Slovensko	119920
Rumunsko	20826
Bulharsko	17897
Polsko	17711
Německo	12057
Maďarsko	11420
Itálie	6249
Francie	4103
Chorvatsko	3234
Nizozemsko	2299
Rakousko	2207
Španělsko	2179
Řecko	1976
Švédsko	1168
Portugalsko	1033
Irsko	848
Litva	842
Lotyšsko	820
Belgie	785
Švýcarsko	599
Slovinsko	575
Dánsko	462
Finsko	371
Estonsko	299
Norsko	249
Kypr	227
Malta	77
Island	48
Lucembursko	33
Lichtenštejnsko	2

TOP 30 STP 3. země

Ukrajina	559836
Vietnam	68431
Rusko	40073
Mongolsko	13390
Kazachstán	10344
Indie	9924
Spojené státy	9576
Čína	9280
Filipíny	8783
Moldavsko	7894
Velká Británie	7795
Bělorusko	7586
Srbsko	6015
Turecko	5670
Uzbekistán	3542
Korejská republika	3033
Severní Makedonie	2858
Arménie	2530
Bosna a Hercegovina	2346
Ázerbájdžán	2202
Japonsko	2095
Gruzie	1803
Egypt	1796
Thajsko	1749
Sýrie	1653
Kosovo	1638
Izrael	1603
Kyrgyzstán	1570
Tunisko	1508
Nepál	1464

* číslo zahrnuje i Brity, kteří pobývají v ČR na základě výstupové dohody

Aktuální situace v České republice

Vývoj počtu cizinců ČR podle druhu pobytu mezi lety 2016 a 2024 (k 30. 6.)

občané třetích zemí

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PP	93 354	106 884	131 075	141 756	175 628	211 862	661 130	599 103	581 897
TP	193 981	199 250	203 363	207 804	215 305	218 629	227 676	236 941	244 213
celkem	287 335	306 134	334 438	349 560	390 933	430 491	888 806	836 044	826 110

občané zemí EU+

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PP	129 660	137 195	145 177	153 441	149 554	127 095	120 870	116 642	114 169
TP	79 418	83 482	87 316	92 880	94 303	103 263	106 478	113 054	116 347
celkem	209 078	220 677	232 493	246 321	243 857	230 358	227 348	229 696	230 516

top 10 STP ze třetích zemí

trvalý pobyt		přechodný pobyt	
Ukrajina	103412	Ukrajina	456424
Vietnam	56090	Rusko	15290
Rusko	24783	Vietnam	12341
Mongolsko	6568	Indie	8402
Čína	4852	Filipíny	8313
Spojené státy	4008	Kazachstán	7107
Moldavsko	3828	Mongolsko	6822
Bělorusko	3758	Spojené státy	5568
Velká Británie*	3431	Čína	4428
Kazachstán	3237	Turecko	4391

top 10 STP ze zemí EU+

trvalý pobyt		přechodný pobyt	
Slovensko	67981	Slovensko	51939
Polsko	11387	Rumunsko	13167
Bulharsko	7819	Bulharsko	10078
Rumunsko	7659	Maďarsko	7935
Německo	4667	Německo	7390
Maďarsko	3485	Polsko	6324
Itálie	2592	Itálie	3657
Chorvatsko	2187	Francie	2512
Francie	1591	Španělsko	1513
Rakousko	1109	Nizozemsko	1236

* číslo zahrnuje i Brity, kteří pobývají v ČR na základě výstupové dohody

Vývoj počtu cizinců ze třetích zemí podle účelu pobytu mezi lety 2016 a 2024 (k 30. 6.)*

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
podnikání	16 201	13 242	10 559	8 828	7 968	7 091	6 688	5 980	5 708
sloučení rodiny	25 526	28 535	33 094	33 164	40 752	51 993	55 436	56 801	56 638
zaměstnání	22 217	34 043	55 498	73 669	92 858	115 756	120 896	113 959	110 486
studium, výzkum a ostatní vzdělávací aktivity	20 581	22 393	23 285	18 402	23 823	30 423	31 145	29 493	29 261
ostatní	6 291	6 546	6 439	6 123	8 320	4 397	11 245	15 613	16 726

*Tabulka sleduje vývoj počtu cizinců ze třetích zemí pobývajících v České republice na základě přechodného pobytu nad 90 dnů podle účelu pobytu. Jedná se o stavová data ke konci kalendářního roku nebo sledovaného období.

Aktuální situace v České republice

NELEGÁLNÍ MIGRACE

V období od 1. 1. 2024 do 30. 6. 2024 bylo zjištěno v rámci tranzitní nelegální migrace přes území České republiky celkem 139 osob. V porovnání se shodným obdobím roku 2023 tak došlo k meziročnímu poklesu o 660 osob (tj. -82 %). Nejčastěji se jednalo o státní příslušníky Sýrie, Etiopie, Afghánistánu, Eritrey, Turecka, Iráku a Egypta. Z hlediska směru vstupu pozemní cestou převládal vstup ze Slovenské republiky. Vnitroschengenskými lety pak osoby téměř ve všech případech zvolily přilet z Řecka a v naprosté většině se přitom prokázaly neregulárními doklady. Cílem cesty osob zjištěných při tranzitní nelegální migraci je nejčastěji Spolková republika Německo, v jednotkách případů pak ostatní státy západní Evropy. Česká republika je tak nadále pouze tranzitní zemí.

MEZINÁRODNÍ OCHRANA

V období od 1. ledna do 30. června 2024 bylo v České republice evidováno **celkem 629 žádostí o mezinárodní ochranu**. Nejvíce žádostí o mezinárodní ochranu v tomto období podali státní příslušníci Uzbekistánu (108). Dalšími v pořadí byli žadatelé z Ukrajiny (102), Vietnamu (98), Moldavska (41) a Turecka (41).

Top státní příslušnosti (mezinárodní ochrana v ČR)*

Státní příslušnost	Počet
Uzbekistán	108
Ukrajina	102
Vietnam	98
Moldavsko	41
Turecko	41
Rusko	40
Gruzie	26
Kazachstán	15
Myanmar	15
Nigérie	15

*data jsou za období od 1. 1. – 30. 6. 2024 zdroj: OAMP, MV

Mezinárodní ochrana je zastřešujícím pojmem pro **azyl a doplňkovou ochranu**. Jde o ochranu, která může být poskytnuta cizincům pobývajícím na území České republiky, kteří se z různých důvodů definovaných v zákoně o azylu nemohou vrátit do země původu.

Cílem azylu je ochránit cizince před pronásledováním v jeho zemi původu založeném na nejrůznějších důvodech (příslušnost k rasové, etnické nebo náboženské menšině, sexuální orientace atd.).

Doplňková ochrana je udělována cizincům, kteří nesplňují důvody pro udělení azylu, ale v řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zjištěno, že v jejich případě jsou důvodné obavy, že pokud by byli tito cizinci vráceni do státu, jejichž jsou státními občany (v případě osob bez státního občanství do státu jejich posledního trvalého bydliště), hrozilo by jim skutečné nebezpečí vážné újmy. Za vážnou újmu se pak považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení atd.

Aktuální situace v České republice

Podrobný přehled státních příslušností žadatelů o mezinárodní ochranu (k 30. 6.)

Uzbekistán	108	Nigérie	15	Írán	7
Ukrajina	102	Bělorusko	12	Afghánistán	6
Vietnam	98	Arménie	11	Indie	4
Moldavsko	41	Ázerbájdžán	11	Čína	3
Turecko	41	bez státní příslušnosti	11	Filipíny	3
Rusko	40	Tunisko	10	Kuba	3
Gruzie	26	Sýrie	9	Maroko	3
Kazachstán	15	Venezuela	9	Pákistán	3
Myanmar	15	Alžírsko	8	ostatní	15

Počty žádostí o mezinárodní ochranu mezi lety 2017 a 2024 (k 30. 6.)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
leden	132	143	196	121	83	114	146	94
únor	103	121	238	128	89	176	111	128
březen	119	128	185	58	93	239	110	103
duben	96	121	160	19	99	105	101	113
květen	140	137	166	33	107	93	126	99
červen	122	127	120	69	107	135	122	91
červenec	142	150	155	173	100	132	120	
srpen	120	135	163	99	286	152	140	
září	112	147	117	115	130	189	105	
říjen	144	150	130	135	108	162	183	
listopad	117	179	149	120	111	104	98	
prosinec	103	164	143	94	98	93	63	
celkem	1 450	1 702	1 922	1 164	1 411	1 694	1 425	629

Aktuální situace v České republice

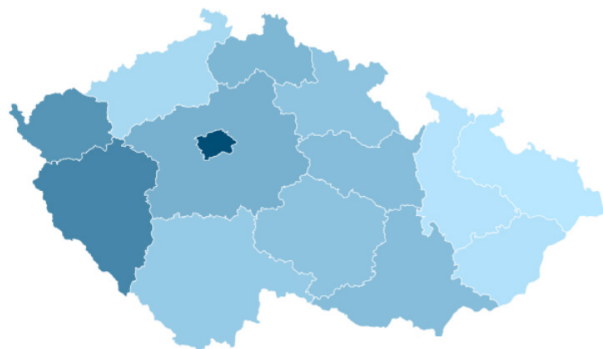
DOČASNÁ OCHRANA

Za výrazným nárůstem počtu cizinců na území ČR stojí zejména vydávání dočasné ochrany těm, kteří prchají z důvodu ruské vojenské agrese na Ukrajině. K 30. 6. 2024 bylo v České republice evidováno **celkem 360 231 aktivních registrací dočasných ochran**. Celkově vydaných dočasných ochran bylo za období od začátku konfliktu (24. 2. 2022) do 30. 6. 2024 celkem 622 600. Česká republika je dlouhodobě státem EU, který hostí nejvíce ukrajinských uprchlíků v přepočtu na velikost populace. V červnu jich v zemi bylo přibližně 33 na každých 1000 obyvatel, tvořice tak v České republice více než 3 % populace.

Počet držitelů dočasné ochrany na počet obyvatel v krajích (k 7. 7.)

Počet osob na tisíc obyvatel

16,8 67,7

Dočasná ochrana je nástroj Evropské unie, který je upraven směrnici Rady o dočasné ochraně 2001/55/ES. Jedná se o krizový mechanismus EU, který se aktivuje za výjimečných okolností v případě hromadného přílivu osob s cílem poskytnout jim kolektivní ochranu a zmírnit tlak na vnitrostátní azylové systémy zemí EU.

Celkový počet držitelů dočasné ochrany v krajích (k 7. 7.)

KRAJ	POČET
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	93 177
STŘEDOČESKÝ KRAJ	50 061
JIHOMORAVSKÝ KRAJ	37 481
PLZEŇSKÝ KRAJ	29 744
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ	19 977
ÚSTECKÝ KRAJ	17 469
JIHOČESKÝ KRAJ	17 122
PARDOBICKÝ KRAJ	16 235
KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	15 833
KRAJ VYSOČINA	14 786
LIBERECKÝ KRAJ	14 745
KARLOVARSKÝ KRAJ	12 965
OLMOUCKÝ KRAJ	11 394
ZLÍNSKÝ KRAJ	10 888
(NEUVEDENO)	214

Aktuální situace v České republice

NÁVRATY

V roce 2024 (k 30. červnu) odcestovalo z České republiky do země původu v rámci programu asistovaných dobrovolných návratů organizovaným Ministerstvem vnitra celkem 352 osob. Správa uprchlických zařízení (SUZ) poskytla v roce 2024 asistenci při návratu 14 osobám. V rámci nucených návratů zjišťovaných ze strany Policie České republiky odcestovalo v roce 2024 (k 30. červnu) z České republiky do země původu celkem 93 osob. Níže uvedený přehled znázorňuje počty osob, které odcestovaly v rámci asistovaných dobrovolných návratů do země původu rozdělených podle organizace, která při návratu asistovala.

realizováno OAMP

Moldavsko	83
Uzbekistán	61
Vietnam	56
Mongolsko	42
Gruzie	33
Kazachstán	10
Albánie	8
Turecko	7
Ázerbájdžán	6
Rusko	6
Bangladéš	4
Kyrgyzstán	4
Kosovo	4
Turkmenistán	3
Bělorusko	2
Filipíny	2
Srbsko	2
Srí Lanka	2
Lotyšsko	2
Severní Makedonie	2
Bosna a Hercegovina	1
Černá Hora	1
Čína	1
Egypt	1
Guatemala	1
Irák	1
Kamerun	1
Mexiko	1
Nepál	1
Nigérie	1
SAE	1
Tádžikistán	1
Ukrajina	1

realizováno SUZ

Gruzie	4
Venezuela	3
Uzbekistán	2
Ázerbájdžán	1
Čína	1
Irák	1
Kuba	1
Rusko	1

Nedílnou součástí migrační politiky je i návratová politika, jejíž snahou je prevence nebo snížení a vypořádání se s následky nelegální migrace prostřednictvím úzké spolupráce se třetími zeměmi v rámci readmisní politiky. V České republice je vždy upřednostňována možnost realizace vycestování formou **dobrovolnou před návratem nuceným**. V rámci realizace dobrovolných návratů spolupracuje Ministerstvo vnitra s Ředitelstvím cizinecké policie a Správou uprchlických zařízení.

NUCENÉ NÁVRATY

Tabulka níže uvádí celkové počty osob, které byly navraceny do země, ze které přišly do České republiky. V rámci nucených návratů bylo v roce 2024 navraceno celkem 93 osob.

cílová země vyhoštění

Slovensko	23	Rakousko	1
Rumunsko	12	Gruzie	1
Bulharsko	9	Uzbekistán	1
Německo	7	Irák	1
Moldavsko	7		
Polsko	5		
Srbsko	4		
Vietnam	4		
Litva	3		
Lotyšsko	3		
Bělorusko	2		
Kamerun	2		
Francie	1		
Belgie	1		
Turecko	1		
Šrí Lanka	1		
Pákistán	1		
Nizozemsko	1		
Alžírsko	1		
Nigérie	1		

Aktuální situace v České republice

INTEGRACE CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Nezastupitelnou roli na poli integrace cizinců v České republice mají **Centra na podporu integrace cizinců**, která se nachází v každém kraji. Zřizovatelem center je Správa uprchlických zařízení, s výjimkou center v Praze (Magistrát hl. m. Prahy), Brně (Jihomoravský kraj), Ústí nad Labem (Poradna pro integraci, o. s.) a Hradci Králové (Diecézní katolická charita).

Centra na podporu integrace cizinců tvoří komplexní síť v rámci celé republiky, která zajišťuje realizaci integrační politiky ČR ve vztahu k cílové skupině, tedy cizincům dlouhodobě legálně pobývajícím na území ČR. Bezplatně nabízejí zejména sociální a právní poradenství, kurzy českého jazyka, sociokulturní kurzy nebo tlumočení. Dále od začátku roku 2021 organizují adaptačně-integrační kurzy, které jsou pro vybrané skupiny cizinců ze zákona povinné. Pokud jde o vytíženost jednotlivých center, za měsíc červen nahlásila svá data následující centra:

CPIC zřizované Správou uprchlických zařízení obsloužila během června celkem 3 935 klientů a zorganizovala 24 adaptačně-integračních kurzů pro 273 klientů.

Integrační centrum Praha pak obsloužilo celkem 882 unikátních klientů a zorganizovalo 11 adaptačně-integračních kurzů pro 299 účastníků.

Brněnské **Centrum pro cizince JMK** poskytlo své služby během června celkem 1 141 klientům a zrealizovalo 4 adaptačně-integrační kurzy pro 66 účastníků. Skrze odborné poradenství se zaměstnanci centra stále častěji setkávají s případy osob s dočasnou ochranou, kteří se kvůli svému zranitelnému postavení dostávají do velmi obtížných životních situací. Jde např. o problémy se zajištěním dostupného ubytování pro tyto osoby. V Brně se tyto osoby koncentrují ve dvou ubytovacích zařízeních (Franz Kafka Špital a U Voršilek), a to díky otevřenému přístupu ubytovatelů, kteří byli ochotni je přijímat a upravovat výši nájmu dle jejich možností. V současné době jedno z těchto zařízení avizuje uzavření od ledna 2025 a druhé potřebuje podporu při řešení situací ubytovaných osob vzhledem ke změnám od 1. září.

Integrační centrum Hradec Králové v červnu obsloužilo 436 klientů. Pro nedostatečný počet registrovaných osob neproběhl v červnu žádný adaptačně-integrační kurz.

Centrum na podporu integrace cizinců v Ústeckém kraji obsloužilo celkem 464 klientů a zorganizovalo 2 adaptačně-integrační kurzy pro 17 účastníků.

Celkem v roce 2024 (k 30. 6.) uvedená centra obsloužila 48 417 klientů a zorganizovala 216 adaptačně-integračních kurzů pro 3 578 účastníků.

Aktuální situace v České republice

DALŠÍ INFORMACE

V gesci Ministerstva vnitra se v Praze 9.–10. dubna uskutečnilo zasedání řídicího výboru organizace GDISC. Hlavním tématem **Konference generálních ředitelů imigračních služeb** byla digitalizace v oblasti migrace, včetně sdílení vybraných praxí a zkušeností ČR a dalších států. Za Ministerstvo vnitra vystoupila ředitelka odboru azylové a migrační politiky Pavla Novotná, která mimo jiné představila plánovaný přechod na nový integrovaný cizinecký agendový systém.

Dne 13. května ministr vnitra Vít Rakušan se setkal se saským státním ministrem vnitra Arminem Schusterem. Vít Rakušan ocenil nejen česko-saskou, ale i česko-německou spolupráci při potírání převaděčství a nelegální tranzitní migrace. Hlavním tématem, na které se český ministr zaměřil, bylo téma **společného evropského řešení budoucnosti evropské migrační a azylové politiky** s důrazem na vnější dimenzi migrace a nová řešení nelegální migrace. Mezi ně patří např. koncept bezpečných třetích zemí a komplexní partnerství se třetími zeměmi.

Dne 15. května vláda schválila parametry pilotního programu **asistovaných dobrovolných návratů na Ukrajinu**. Ten je určen jak pro osoby s přiznanou dočasnou ochranou, tak žadatele či osoby s již udělenou mezinárodní ochranou. Projekt je naplánován na šest měsíců, a to od června do listopadu. Celková kapacita pilotního programu je 430 osob. Pro 400 osob bude zajištěna autobusová jízdenka z místa pobytu u nás do nejbližšího místa pobytu na Ukrajině. U zbylých 30 osob v komplikovaném zdravotním stavu se počítá s individuální asistencí ve formě zajištění zdravotní dopravní služby.

Vláda dne 12. června 2024 schválila **novelu zákona Lex Ukrajina 7**, kterou připravilo Ministerstvo vnitra. Novela umožní ukrajinským uprchlíkům, kteří jsou ekonomicky soběstační a nezávislí na dávkovém systému, získat běžný pobytový status. Místo dočasné ochrany tak budou moci nově získat dlouhodobý pobyt podle zákona o pobytů cizinců. Z dočasné ochrany bude možné přejít do dlouhodobého pobytu pouze za přesně vymezených podmínek, které musí běžně splnit jakýkoliv cizinec, aby získal pobyt v České republice. Těmi hlavními jsou bezúhonnost, ekonomická soběstačnost, nezávislost na dávkovém systému a rovněž minimální délka pobytu v systému dočasné ochrany v ČR více než dva roky. Ti, kteří dané podmínky nesplní nebo nevyužijí možnost získat dlouhodobý pobyt, budou moci setrvat v režimu dočasné ochrany. Novela také umožní prodloužit dočasnou ochranu o další období v návaznosti na rozhodnutí na úrovni EU.

Další zlepšování spolupráce v Schengenu, která do budoucna zajistí jeho důsledné fungování jako prostoru volného pohybu bez kontrol na vnitřních hranicích EU, i prodloužení dočasné ochrany pro lidi prchající před ruskou agresí na Ukrajině. To byla hlavní témata, o kterých dne 13. června 2024 jednali ministři vnitra na Radě pro vnitřní věci v Lucemburku. Ministři vnitra mimo jiné projednávali text tzv. **Schengenské deklarace**, kterou v souvislosti se 40 lety schengenského prostoru připravuje belgické předsednictví.

Ministerstvo vnitra ve spolupráci s ostatními rezorty vypracovalo **Zprávu o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2023**, kterou dne 26. června 2024 projednala vláda České republiky. Zpráva podává podrobnou informaci o situaci v oblasti legální a nelegální migrace, mezinárodní ochrany a integrace cizinců na území České republiky v roce 2023 a porovnává některé profilové ukazatele s rokem 2022, případně lety předcházejícími.

Aktuální situace na migračních trasách

Ve druhém čtvrtletí roku 2024 podle dat **UNHCR** přicestovalo do Evropy přes Středomoří nelegálně celkem 33 357 migrantů, z toho 31 601 po moři a 1 756 po zemi. Oproti stejnému období v roce 2023 vzrostly zde příjezdy do Evropy o 19 %, v porovnání s prvním čtvrtletím roku 2024 pak příjezdy poklesly o 14 %. Co se situace na hlavních migračních trasách týče, byl podle předběžných veřejně dostupných dat **Frontexu** evidován pokles odhalených případů nedovoleného překročení hranic na západobalkánské trase o 72 % a v centrálním Středomoří o 61 % v porovnání se stejným obdobím loňského roku, zatímco na migračních trasách přes západní Afriku a na východní hranici EU byl evidován nárůst, a to o 174 % v prvním a 148 % ve druhém případě.

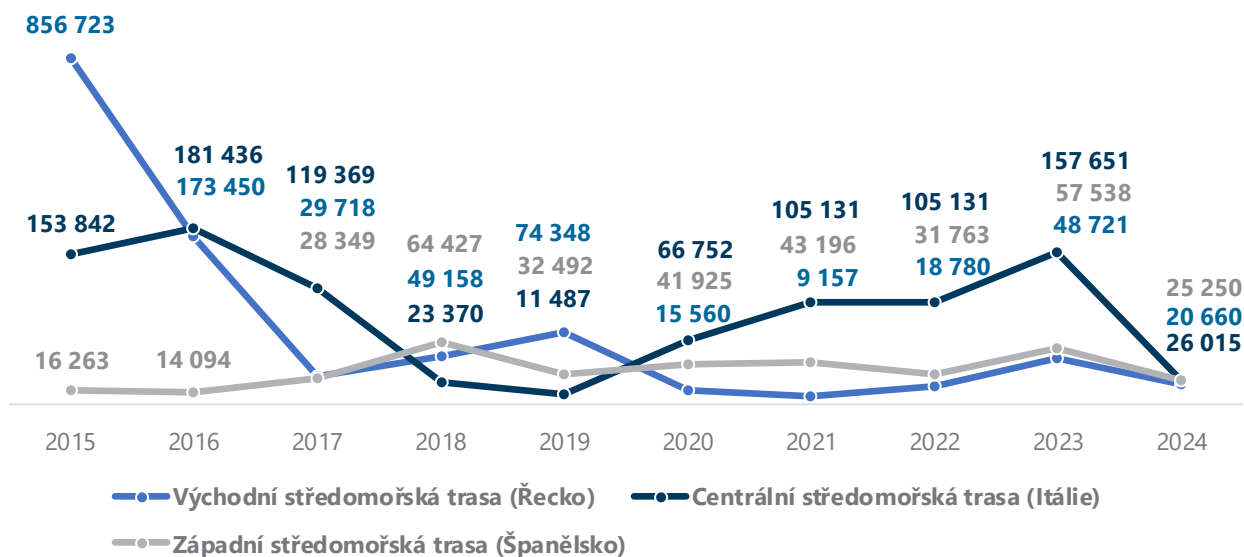
Nelegální migrace na hlavních migračních trasách za rok 2024* (k 30. 6.)

*konečná data se mohou ještě změnit

zdroj: UNHCR

Vývoj nelegální migrace na hlavních migračních trasách v letech 2015–2024* (k 30. 6.)

*konečná data se mohou ještě změnit

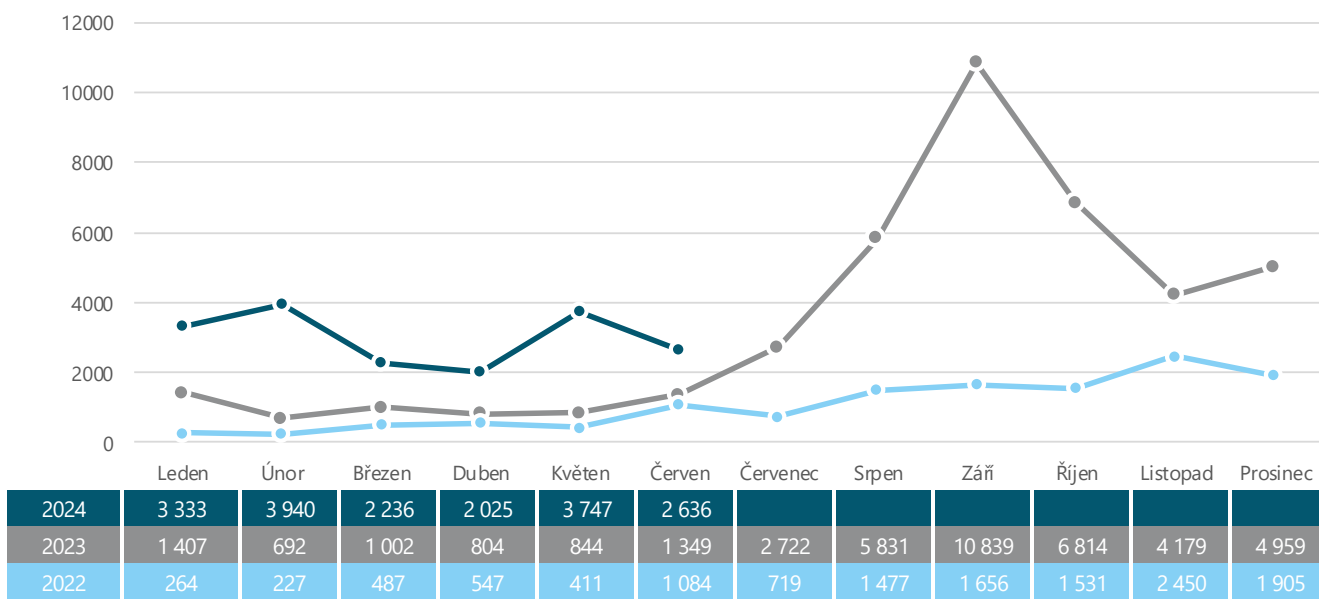
zdroj: OAMP

Východní středomořská trasa

Ve druhém čtvrtletí roku 2024 přicestovalo podle dat UNHCR do Řecka nelegálně 10 083 osob. Většinu tvořily příjezdy po moři, kterých bylo celkem 8 408, po zemi přišlo 1 675 osob.

V porovnání s prvním čtvrtletím letošního roku poklesly příchody do Řecka o 5 %, zatímco oproti druhému čtvrtletí loňského roku je počet příchozích za stejné období dvojnásobně vyšší.

Srovnání počtu příjezdů do Řecka v letech 2022, 2023 a 2024*

*konečná data se mohou ještě změnit

zdroj: UNHCR

Od začátku roku jsou nejčastějšími zeměmi původu migrantů připlouvajících k evropským břehům přes východní Středomoří (k 30. 6. 2024) Afghánistán, Sýrie, Egypt.

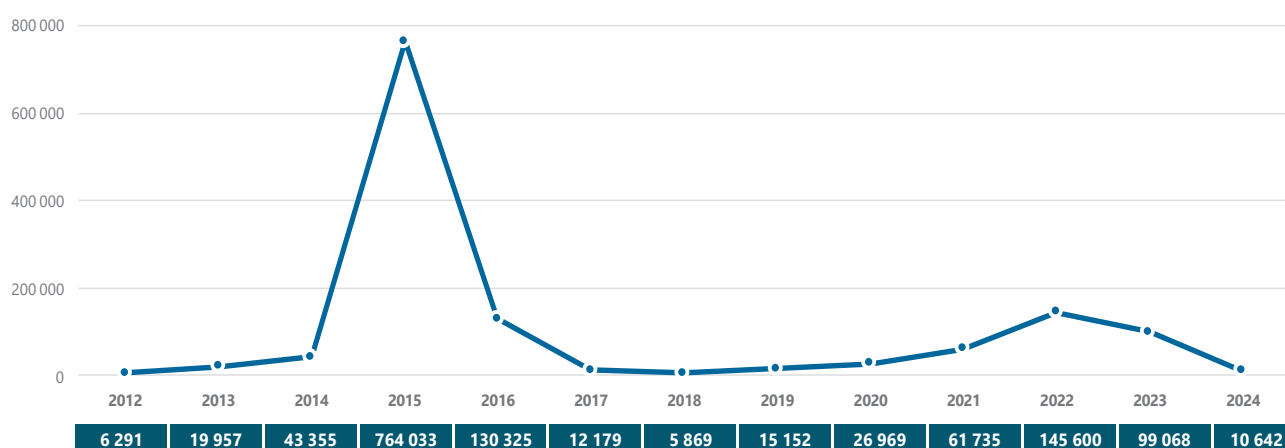
Dle statistik IOM zemřelo nebo bylo pohřešováno v rámci východní středomořské trasy za první dvě čtvrtletí letošního roku celkem 64 osob.

Západobalkánská migrační trasa

Západobalkánská trasa je jednou z hlavních migračních cest do Evropy. Celkově byl podle předběžných dat agentury Frontex v prvních šesti měsících letošního roku migrační tlak na této trase evidován nižší než ve stejném období loňského roku, a to o 72 %.

Podle předběžných údajů agentury Frontex bylo za první dvě čtvrtletí letošního roku na západobalkánské trase zaznamenáno 10 642 nelegálních překročení hranic, což je o 72 % méně než ve stejném období roku 2023. Z hlediska státní příslušnosti se jednalo zejména o migranty ze Sýrie, Turecka a Afghánistánu.

Počet nelegálních překročení hranic na západobalkánské trase v letech 2012–2024*

*data za rok 2024 k 30. 6. 2024

zdroj: [Consilium.europa.eu/Frontex](https://consilium.europa.eu/Frontex)

Centrální středomořská trasa

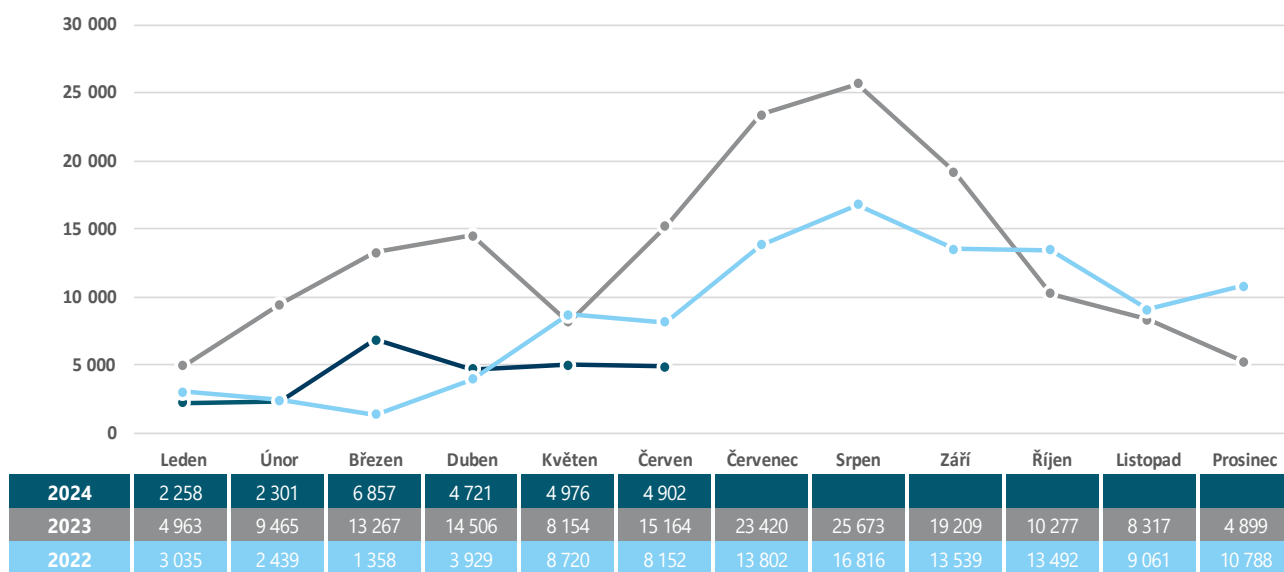
Ve druhém čtvrtletí roku 2024 přicestovalo nelegálně do Itálie přes Středozemní moře 14 599 osob. Od začátku roku se jedná o 26 015 nelegálních překročení hranic.

Celkově eviduje Itálie podle dat UNHCR ve druhém čtvrtletí letošního roku o 61 % méně nelegálních příchodů než za stejné období loňského roku. V porovnání s prvním čtvrtletím letošního roku je nicméně evidován nárůst příchodů o necelých 28 %. Navzdory 61% poklesu nelegálních příchodů oproti loňskému roku tak zůstává nadále centrální Středomoří nejvytíženější migrační trasou s více než 26 tisíci evidovaných nelegálních překročení hranic od začátku letošního roku.

K nejčastějším zemím původu migrantů připlouvajících do Itálie od začátku roku patří podle dat UNHCR Bangladéš, Sýrie a Tunisko.

Dle statistik IOM k zemřelo nebo bylo pohřešováno v rámci centrální středomořské trasy za první dvě čtvrtletí roku 2024 celkem 877 osob.

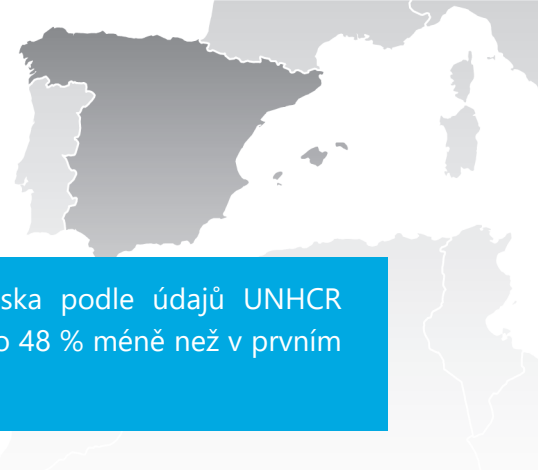
Srovnání počtu příjezdů do Itálie v letech 2022, 2023 a 2024*

*data UNHCR za poslední měsíce se mohou ještě změnit

zdroj: UNHCR

Západní středomořská trasa

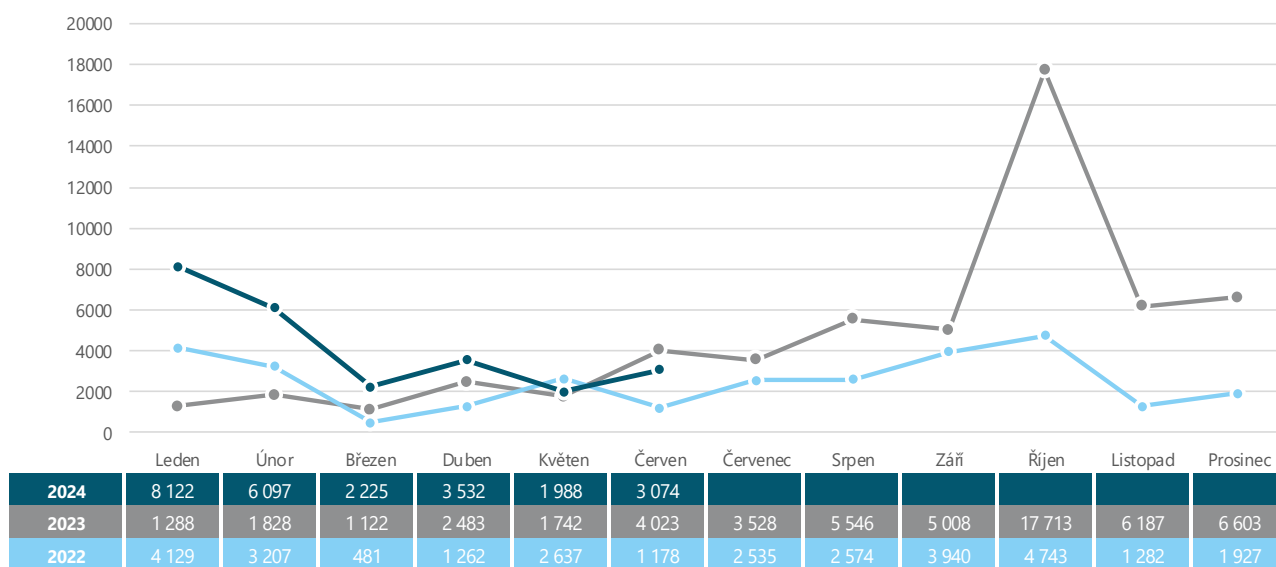
Ve druhém čtvrtletí roku 2024 přicestovalo nelegálně do Španělska podle údajů UNHCR 8 675 osob, tedy o 3 % více než ve stejném období loňského roku a o 48 % méně než v prvním čtvrtletí letošního roku.

V roce 2024 přicestovalo nelegálně do Španělska (tj. přes Středozemní moře a přes španělské enklávy v Africe) 25 250 osob, a to v drtivé většině po moři (25 038). Bezprecedentní nárůst počtu nelegálních překročení hranic byl zaznamenán na trase přes západní Afriku, jež je využívána pro nelegální vstupy na Kanárské ostrovy v Atlantském oceánu. Podle předběžných veřejně dostupných údajů Frontexu se celkový počet nelegálních vstupů na Kanárské ostrovy v první polovině letošního roku meziročně zvýšil o 174 %.

Podle předběžných údajů Frontexu patřilo v letošním roce k nejčastějším zemím původu migrantů připlouvajících či přicházejících do pevninského Španělska a na Kanárské ostrovy Mali, Senegal a Maroko.

Dle statistik IOM zemřelo nebo bylo pohřešováno v rámci západní středomořské trasy za první pololetí tohoto roku celkem 111 osob.

Srovnání počtu příjezdů do Španělska po moři v letech 2022, 2023 a 2024*

*data UNHCR za poslední měsíce se mohou ještě změnit

zdroj: UNHCR

Východní migrační trasa

Východní migrační trasa zůstává klíčovou migrační trasou především s ohledem na ruskou válečnou agresi na Ukrajině. Uprchlíků s dočasnou ochranou bylo v červnu v celé EU, Norsku, Islandu a Švýcarsku přes 4,3 milionu. ČR nadále zůstává nejzatíženější zemí v počtu vydaných statusů dočasné ochrany v přepočtu na obyvatele.

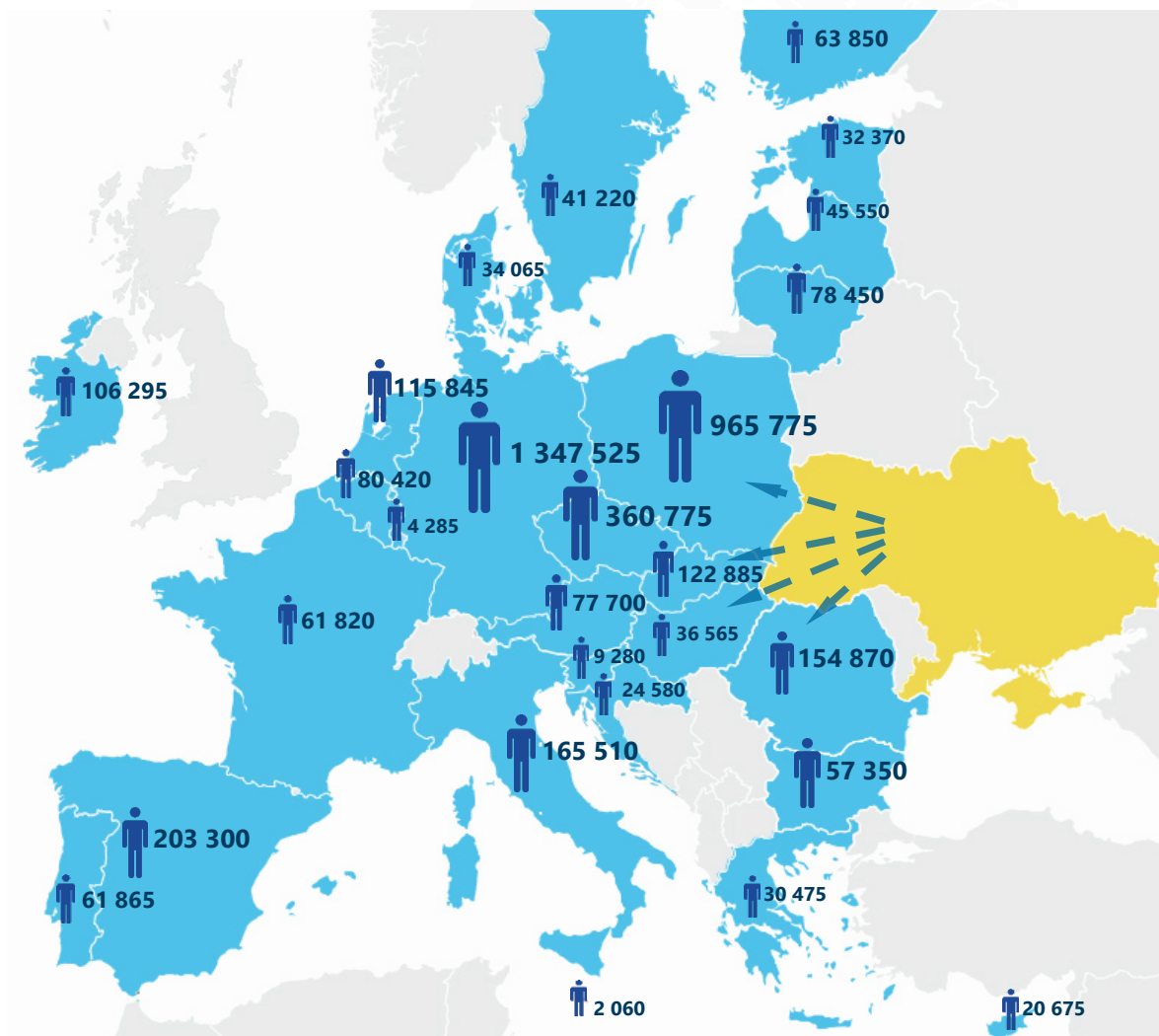
Ve druhém čtvrtletí roku 2024 je evidováno v rámci EU a států EHS více než 4,2 mil. aktivních registrací dočasné ochrany. Nejvyšší počet evidovalo podle dat Eurostatu k 30. červnu 2024 Německo (1 347 525), dále Polsko (965 775) a Česká republika (360 775). Česká republika je dlouhodobě státem EU, který hostí nejvíce ukrajinských uprchlíků v přepočtu na velikost populace. V červnu jich v zemi bylo přibližně 33 na každých 1000 obyvatel, tvoříce tak v České republice více než 3 % populace.

V první polovině letošního roku nadále rostlo napětí na hranicích mezi Běloruskem a Polskem, a to v souvislosti s nárůstem počtu migrantů, kteří se snažili vstoupit do EU. Na vnější hranici s Běloruskem, konkrétně na hranici Polska a Běloruska, se přeshraniční pohyby v porovnání s prvním čtvrtletím letošního roku výrazně zvýšily. Přispěly k tomu faktory jako zlepšující se počasí, letová spojení a facilitace ze strany Běloruska. K 2. červnu 2024 bylo zaznamenáno celkem 4 605 nelegálních překročení hranic, což je více než za celý rok 2023 a čtyřikrát více než v roce 2022. Více než 90 % migrantů, již hranice překračují, mají ruská víza. I proto se Polsko rozhodlo vytvořit nárazovou zónu podél hranice s Běloruskem, která má přes 400 kilometrů. Hlavní národnostní skupiny detekovány na polsko-běloruské hranici jsou v roce 2024 občané Somálska, Afganistánu, Sýrie, Jemenu a Eritreje.

Celkový počet ilegálních překročení východních hranic EU byl v první polovině letošního roku podle předběžných veřejně dostupných dat agentury Frontex 6 725. Jedná se o 148% nárůst oproti stejnému období roku 2023.

Východní migrační trasa

Počet aktivních držitelů dočasné ochrany v zemích Evropské unie na konci června 2024

* V době publikování této zprávy nebyla v případě Španělska a Rumunska k dispozici červnová data.

Zdroj: Eurostat, červen 2024

Aktuální situace v Evropě

DALŠÍ INFORMACE

Dne 3. dubna oznámil prezident Kypru N. Christodoulides, že se země nachází ve **stavu vážné krize** z důvodu rostoucího počtu příjíždějících migrantů. Prezident také požádal EU o pomoc při omezování přílivu syrských uprchlíků z Libanonu. Za první tři měsíce tohoto roku přijelo na Kypr více než 2 000 lidí, za stejné období v minulém roce to bylo pouhých 78. Kypr naléhá na EU, aby označila ty části Sýrie, které jsou bezpečné pro návrat migrantů, a také podmínila pomoc EU Libanonu tím, že Libanon zabráni migrantům v odjezdu. EU ve čtvrtek 4. 4. potvrdila svou připravenost poskytnout **mimořádnou podporu Kypru**. Dne 3. 5. EU potvrdila poskytnutí finanční pomoci Libanonu ve výši 1 miliard Eur.

Francie notifikovala svůj záměr **znovuobnovit kontrolu na svých vnitřních pozemních hranicích** s Belgií, Lucemburskem, Německem, Švýcarskem, Itálií a Španělskem a na vzdušných a námořních hranicích od 1. 5. – 31. 10. 2024, a to v souvislosti s blížícími se letními olympijskými hrami v Paříži (v kombinaci se zvýšeným rizikem teroristických útoků).

Finská vláda se dne 4. dubna rozhodla, že všechny **finské hraniční přechody na pozemní hranici s Ruskem zůstanou nadále (i po 15. 4.) uzavřeny**. Stejně tak budou uzavřeny tři námořní přechody. Možnost požádat o mezinárodní ochranu tak zůstává ponechána jen na nadále otevřených přechodech pro námořní a leteckou dopravu. Pozemní hranice s Ruskem byla uzavřena 14. 12. 2023 z důvodu nárůstu instrumentalizované migrace. Současně finská vláda zpřísnila pravidla při udílení finského občanství a mezinárodní ochrany. Chystaná reforma by měla rovněž zavést zrychlení ve vyřizování neopodstatněných žádostí, které by mělo vést k rychlému návratu těch, jejichž žádosti budou zamítnuty.

V návaznosti na **dokončování procesu legislativního schvalování Paktu o migraci a azylu** se 29.–30. 4. v Ghentu konala ministerská konference, jejímž cílem je projednat jednotlivé kroky, které EU a členské státy čekají při provádění Paktu. Delegaci ČR vedla vedoucí Stálého zastoupení ČR v Bruselu Edita Hrdá. Jednání se zabývalo v rámci dedikovaných bloků zabývat jednotlivými fázemi implementace Paktu, a to přípravou a transpozicí právního textu do národních plánů, zajištěním finančního plánování, restrukturalizací administrativy a zavedením nových systémů a infrastruktury nezbytné k jeho účinnému provádění. K jednotlivým fázím zazněly vybrané prezentace ČS a představitelů EU a mezinárodních organizací.

Italská premiérka Giorgia Meloniová v dubnu navštívila Egypt a Tunisko, které představují tzv. pilotní země vládního Plánu Mattei pro Afriku, klíčové zahraničně-politické aktivity současné italské vlády i probíhajícího italského předsednictví skupiny G7. Obě země jsou pro Itálii zásadní z migračního hlediska jako země zdrojové i tranzitní a z pohledu energetického, čímž splňují dvě základní priority Plánu. Vládní Plán Mattei pro Afriku je **strategický záměr budování partnerského a kooperativního vztahu Itálie se zeměmi afrického kontinentu**. Dvěma motivačními liniemi mají být boj proti nelegální migraci do Itálie, resp. Evropy, a energetické posílení role Itálie zejména v evropském kontextu.

Dne 6. května se v Kodani uskutečnila **migrační konference k budoucnosti evropské migrační**

Aktuální situace v Evropě

politiky. Na pozvání dánského ministra pro imigraci a integraci se jednání zúčastnil ministr vnitra Víť Rakušan a vystoupil v ministerském panelu společně s dánskou ministryní vnitra a ministry Rakouska a Albánie. Ministr ve svém vystoupení zmínil, že ČR hostí velkou skupinu uprchlíků z Ukrajiny. Upozornil též na riziko instrumentalizace migrace ze strany Ruska či Běloruska vůči Finsku, resp. pobaltským zemím, a používání migrace jako hybridní zbraně v boji Ruska proti Západu a Evropě. Diskutovanými tématy byly nutnost provádět aktivnější a důraznější zásahy proti kriminálním skupinám pašeráckých gangů či potřeba aktivněji spolupracovat se třetími bezpečnými zeměmi, kde by mohly být zpracovávány žádosti o udělení azylu v zemích EU. V této souvislosti byly zmíněny příklady Rwandy či Albánie a jejich dohody s UK, resp. Itálií, nezbytnost strategických partnerství a spolupráce na řešení migračních otázek se zeměmi v nejbližším sousedství EU, jako jsou Tunisko, Turecko či Egypt.

Evropská unie poskytne **finanční pomoc v hodnotě jedné miliardy eur (25,2 miliardy Kč) Libanonu.** Informaci oznámila ve čtvrtek 3. května v Bejrútu šéfka Evropské komise Ursula von der Leyen. Peníze mají směřovat do několika oblastí, podpořit místní zdravotnictví, vzdělávací systém, ekonomiku, ale i bezpečnostní složky, zejména jejich boj s nelegální migrací. Čerpání balíčku bude rozloženo až do roku 2027. Oznámení o finanční pomoci přichází po letošním prudkém nárůstu příchodů syrských migrantů na Kypr, v jehož návaznosti kyperský prezident Nikos Christodoulides požádal EU o pomoc. Podle údajů kyperské vlády dorazilo na Kypr od ledna do konce dubna 2024 po moři 2700 lidí, ve srovnání s pouhými 178 ve stejném období loňského roku

Dne 14. května členské státy EU definitivně schválily **reformu evropského migračního a azylového systému,** která sestává z balíčku 10 legislativních návrhů upravujících rámec pro řízení migrace a azylu. Schválené iniciativy Paktu o migraci a azylu zavádějí souhrn pravidel, jež mají za cíl zefektivnit evropský azylový systém a zvýšit solidaritu mezi členskými státy. Má zajistit efektivnější kontroly migrantů a rychlejší navrácení neúspěšných žadatelů o azyl do zemí původu. Zavádí také princip, že těm zemím Unie, které jsou přetíženy migračním tlakem, ostatní pomohou buď tím, že od nich část migrantů převezmou, anebo je podpoří finančně či materiálně. Pakt tak má zajistit spravedlivější a silnější migrační systém, který přinese konkrétní změny v praxi. Nová legislativa začne platit v roce 2026. ČR se ve všech deseti hlasováních zdržela z toho důvodu, že k finální podobě Paktu o migraci a azylu má ČR více výhrad než k té, kterou ČR podpořilo v červnu 2023 v rámci obecného přístupu Rady. Proti všem částem Paktu hlasovaly Maďarsko a Polsko, některé z předpisů nepodpořily také Slovensko a Rakousko.

Dne 24. května Rada EU oficiálně schválila finální znění **revize Schengenského hraničního kodexu** a tento legislativní akt tak byl definitivně přijat a bude vyhlášen v Úředním věstníku EU. ČR hlasovala pro tento návrh (z ostatních členských států se jen Slovinsko a Španělsko zdržely hlasování). Jedná se o soubor pravidel EU, který se zabývá správou vnitřních a vnějších hranic a pravidly pro hraniční kontroly osob překračujících vnější hranice EU. Tato reforma má zásadní význam pro zvýšení odolnosti schengenského prostoru vůči současným i budoucím krizím na jeho vnějších hranicích. Nařízení zavádí možnost přijmout celoevropská opatření, která omezí přístup státních příslušníků třetích zemí do EU v případě rozsáhlého ohrožení veřejného zdraví. Zavádí rovněž postup pro řešení druhotného

Aktuální situace v Evropě

pohybu migrantů (z jednoho členského státu do druhého) a nabízí řešení situací instrumentalizace migrace. Upřesnění pravidel týkajících se znovuzavedení kontrol na vnitřních hranicích zajistí, že tyto kontroly zůstanou krajním opatřením.

Rada EU dne 30. května rozhodla, že podepíše **dohodu se Srbskem o operačních činnostech** prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex). Tato dohoda umožní EU a Srbsku organizovat společné operace za účasti agentury Frontex a srbské pohraniční stráže. Znamená rovněž, že v Srbsku mohou být nasazeny týmy agentury Frontex pro správu hranic, a umožní agentuře Frontex pomáhat Srbsku při řízení migračních toků, čelení nelegální migraci a řešení přeshraniční trestné činnosti. Po podpisu projde dohoda ratifikačním nebo schvalovacím procesem, který v případě EU znamená, že Evropský parlament udělí souhlas a Rada dokončí uzavření dohody. EU má uzavřené statusové dohody o spolupráci při správě hranic mezi agenturou Frontex a Moldavskem (2022), Severní Makedonií (2023), Černou Horou (2023) a Albánií (2024).

Portugalsko dne 4. června zrušilo svou dosavadní migrační politiku, a to v zájmu omezit počet nově přichozích. Změny ukončily pravidlo, které umožňovalo migrantům ze zemí mimo EU přestěhovat se do Portugalska bez pracovní smlouvy a později požádat o pobyt po ročním placení sociálního zabezpečení. Premiér Luis Montenegro chce podle svých slov ukončit **nadměrné zneužívání portugalské otevřenosti**. Zahraniční populace Portugalska se za pět let zdvojnásobila, mnoho lidí přichází z Asie za prací na farmách a v restauracích. Podle vládních údajů je v zemi zhruba 800 tisíc migrantů, loni jich země legálně přijala 180 tisíc.

Dne 13. června unijní soud oznámil, že **Maďarsko musí zaplatit jednorázovou pokutu 200 milionů eur (4,9 miliardy korun)** a hrozí mu penále ve výši jednoho milionu eur (24,7 milionu korun) za každý den prodlení za nedodržení rozsudku Soudního dvora EU. Budapešť podle soudu nezavedla nezbytná opatření ve své migrační politice. Tribunál jejich implementaci po zemi žádal už v roce 2020, kdy rozhodl, že Maďarsko nedodrželo pravidla stanovená unijním právem týkající se například postupů při poskytování mezinárodní ochrany a navrácení nelegálně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Podle Soudního dvora EU se tak Maďarsko úmyslně vyhýbá uplatňování společné unijní politiky jako celku, což představuje bezprecedentní a mimořádně závažné porušení unijního práva. Pochybení se týkala konkrétně třeba nezákonného zadržování žadatelů o mezinárodní ochranu v tranzitních zónách či nedodržení jejich práva zůstat na maďarském území do konečného rozhodnutí o odvolání proti zamítnutí jejich žádosti. Jelikož Maďarsko dosud nesplnilo rozsudek z roku 2020 (s výjimkou tranzitních zón, které uzavřelo před vydáním tohoto rozsudku), podala Evropská komise novou žalobu pro nesplnění povinnosti, ve které se domáhala uložení finančních sankcí. Maďarský premiér Viktor Orbán považuje rozhodnutí soudu za nepřijatelné.

Dne 20. června 2024 se konala **konference premiérů spolkových zemí Německa**, jejímž hlavním tématem byla migrace. Zemští premiéři se shodli na hotovostním limitu pro uprchlíky. Ti tak v budoucnu obdrží 50 EUR na platební kartu, které si budou moci vybrat a využít jako hotovost. Platební karta má být plošně zavedena letos v létě. Spolkové země rovněž vyzvaly spolkovou vládu, aby vypracovala konkrétní modely pro externalizaci azylového řízení do tranzitních a dalších třetích zemí mimo EU. Zejména spolkové země pod vedením CDU prosazují nařízení pro třetí země po vzoru

Aktuální situace v Evropě

dohody Itálie s Albánií. Tématem byla také deportace zločinců do Sýrie a Afghánistánu. Spolková vláda a zemské vlády by měly do příští konference předložit konkrétní návrhy.

Dne 25. června Rada přijala **prováděcí rozhodnutí o prodloužení dočasné ochrany**, jež bude účinná do 4. března 2026 pro více než 4 miliony Ukrajinců, kteří prchají před ruskou agresí. Mechanismus dočasné ochrany byl spuštěn 4. března 2022, jen několik dní poté, co ruské ozbrojené síly zahájily rozsáhlou invazi na Ukrajinu, a dosud měl platit do 4. března 2025. Rozhodnutí o prodloužení dočasné ochrany nemění dosavadní ustanovení z března 2022, pokud jde o kategorie osob, na něž se tato ochrana vztahuje.

Dne 26. června 2024 schválil německý spolkový kabinet návrh ministryně vnitra Nancy Faeserové. Podle něj každý, kdo oslavuje teroristické činy nebo šíří nenávistné komentáře, může být v budoucnu vyhoštěn. Podle návrhu bude kromě šíření obsahu oslavujícího terorismus dostatečným důvodem k vyhoštění i pouhé označení příspěvku na sociálních sítích „to se mi líbí“. Rozhodnutí má rovněž poskytnout imigračním úřadům ve spolkových zemích podklad pro **snadnější vyhošťování osob**.

Polsko, Litva, Lotyšsko a Estonsko vyzvaly Evropskou unii k vybudování **obránné linie podél hranic bloku s Ruskem a Běloruskem**, která by chránila EU před vojenskými hrozbami a dalšími škodlivými aktivitami Moskvy. Čtveřice zemí o tom napsala v dopise před summitem EU v Bruselu ve dnech 27.–28. června 2024. Uvedli také, že projekt potřebuje finanční podporu všech členů. Dopis hovoří o záměru vybudovat systém obranné infrastruktury podél vnější hranice EU s Ruskem a Běloruskem s cílem zabezpečit EU před vojenskými a hybridními hrozbami. Někteří unijní diplomaté přitom náklady na vybudování obranné linie na 700 kilometrů dlouhé hranici EU s Ruskem a Běloruskem odhadují na přibližně 2,5 miliardy eur (přes 62 miliard korun). Plánování a realizace obranné linie by měla být koordinována s NATO.

EU dne 29. června 2024 dokončila dohodu o poskytnutí **makrofinanční pomoci Egyptu ve výši až 1 mld. eur** v rámci partnerství zaměřeného na omezení nelegální migrace a podporu ekonomiky této severoafrické země. Obě strany podepsaly memorandum o porozumění ve věci financování během investiční konference EU-Egypt v Káhiře, které se zúčastnili egyptský prezident Abdal Fattáh Sísí a předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová. Finanční pomoc bude podnětem k reformám, které podniky a podnikatelé v soukromém sektoru potřebují.

Shrnutí

Země prvního příjezdu migrantů 2016–2024

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Řecko	29 718	49 158	74 348	15 533	8 803	18 013	48 721	20 660
Itálie	119 369	23 370	11 487	34 133	66 752	100 942	157 651	26 015
Španělsko	28 349	64 427	32 492	41 925	43 196	30 962	57 538	25 250
Celkem	177 436	136 955	118 327	91 591	118 751	149 917	263 910	71 925

zdroj: IOM a UNHCR

Země prvního příjezdu migrantů v II. čtvrtletí roku 2024

	Duben	Květen	Červen	Celkem za II. Q 2024
Řecko	2 544	4 360	3 179	10 083
Itálie	4 721	4 976	4 902	14 599
Španělsko	3 562	2 022	3 091	8 675

zdroj: UNHCR

TYPY POBYTŮ OBČANŮ TŘETÍCH ZEMÍ V ČR

	přechodný pobyt					trvalý pobyt	
	krátkodobý (do 90 dnů)		dlouhodobý (nad 90 dnů)				
oprávnění	bezvízový styk	krátkodobé (schengenské)	dlouhodobé	povolení k dlouhodobému pobytu		povolení k trvalému pobytu	
místo podání	nežádá se	zastupitelský	zastupitelský	zastupitelský	na území	zastupitelský	na území
specifikace pobytu	<p>vybrané státy Nařízení EP a Rady EU 2018/1806</p> <p>nevztahuje se na výdělečné aktivity</p>	<ul style="list-style-type: none"> - turistika - obchodní - kulturní - pozvání - zdravotní - návštěva rodiny či přátel - oficiální - sportovní - studium 	<ul style="list-style-type: none"> - podnikání (PO, OSVČ) - zaměstnání - studium / vzdělávání 	<p>dle směrnice EU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloučení rodiny - studium - vědecký výzkum - modrá karta - zaměstnanecká karta - rezident jiného členského státu 	<ul style="list-style-type: none"> - podnikání (PO, OSVČ) - zaměstnanecká karta - studium / vzdělávání - sloučení rodiny - ochrana na území (dle směrnice EU) - vědecký výzkum 	<p>bez podmínky předchozího pobytu v ČR:</p> <ul style="list-style-type: none"> - humanitární - důvody hodné zvláštního zřetele - zájem ČR (např. krajané) - nezaopatřené děti cizinců s 	<ul style="list-style-type: none"> - po 5 letech pobytu v ČR - po 4 letech pobytu (žadatelé o mezinárodní ochranu) - po 2 letech (držitelé modré karty pobývajících 5 let v EU jako držitelé modré karty)
gestor	MZV	MZV	MV	MV	MV	MV	MV

TYPY POBYTŮ OBČANŮ EU A JEJICH RODINNÝCH PŘÍSLUŠNÍKŮ V ČR

	občané třetích zemí - rodinní příslušníci občanů EU				občané EU	
	přechodný pobyt			trvalý pobyt	přechodný pobyt	trvalý pobyt
	krátkodobý (do 90 dnů)		dlouhodobý (nad 90 dnů)			
oprávnění	bezvízový styk	krátkodobé (schengenské)	povolení k přechodnému pobytu rodinného	povolení k	potvrzení o přechodném pobytu (nepovinné)	povolení k
místo podání	nežádá se	zastupitelský úřad	na území	na území	na území	na území
účel pobytu	vybrané státy Nařízení EP a Rady EU 2018/1806 nevztahuje se na	- rodinný příslušník občana EU	- rodinný příslušník občana EU	- po 5 letech pobytu v ČR - po 2 letech (pokud je nejméně rok rodinným příslušníkem občana)	- pobyt občana EU	- po 5 letech pobytu v ČR - po 2 letech (pokud je nejméně rok rodinným příslušníkem občana)
gestor	MZV	MZV	MV	MV	MV	MV

SLOVNÍK POJMŮ

Azyl – ochranný status, který stát poskytuje státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti v souvislosti s rizikem jejího pronásledování z důvodů přesně vyjmenovaných v mezinárodních i národních právních nástrojích (v ČR jsou důvody udělení azylu specifikovány v zákoně o azylu)

Azylová zařízení – zařízení zřizovaná Ministerstvem vnitra, která slouží k ubytování žadatelů o udělení mezinárodní ochrany či držitelů mezinárodní ochrany; podle účelu se rozlišují tři druhy: přijímací středisko, pobytové středisko a integrační azylové středisko

Azylant – cizinec, kterému byl udělen azyl, a to po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu

Cizinec – osoba, která není státním občanem České republiky

Dlouhodobé vízum – vízum opravňující k pobytu nad 90 dnů, uděluje se obvykle s maximální platností 1 roku

Dlouhodobý pobyt – druh dočasného povolení k pobytu, uděluje se cizinci, který hodlá na území pobývat po dobu delší než 1 rok

Dobrovolný návrat – dobrovolné vycestování cizince z území České republiky do země původu nebo jiného státu ochotného cizince přijmout; při dobrovolných návratech z ČR asistuje Ministerstvo vnitra, Správa uprchlických zařízení a Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)

Dočasná ochrana – krizový mechanismus EU upravený směrnicí o dočasné ochraně 2001/55/ES, který se aktivuje za výjimečných okolností v případě hromadného příchodu osob s cílem poskytnout jim kolektivní ochranu a zmírnit tlak na vnitrostátní azylové systémy zemí EU.

Doplňková ochrana – vedle azylu další forma mezinárodní ochrany, která se uděluje cizincům, kteří nesplňují důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jejich případě jsou důvodné obavy, že pokud by byli tito cizinci vráceni do státu, jehož jsou státními občany (v případě osob bez státního občanství do státu jejich posledního trvalého bydliště), by jim hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy

Držitel mezinárodní ochrany – osoba, které byl udělen azyl či doplňková ochrana

Integrace – proces postupného začleňování imigrantů do struktur a vazeb společnosti domácího obyvatelstva. Jedná se o komplexní, obousměrný jev, který je přirozeným důsledkem migrace a který má své politické, právní, ekonomické, sociální, kulturní, psychologické a náboženské aspekty.

Krátkodobé (schengenské) vízum – opravňuje cizince k pobytu na území států schengenského prostoru po dobu v něm vyznačenou, nejdéle 90 dnů (ve 180 dnech, viz krátkodobý pobyt); uděluje se pro jeden vstup (jednorázové), pro dva vstupy nebo pro více vstupů (multiple) či jako letištní průjezdní

Krátkodobý pobyt – pobyt v maximální délce 90 dní v jakémkoli 180denním období, kterým se rozumí období 180 dnů bezprostředně předcházející každému dni pobytu (pozn. délka pobytu je určována podle vstupních a výstupních razítek vyznačených na hraničním přechodu do příslušného cestovního dokladu). Evropská legislativa pak pro účely těchto krátkodobých pobytů rozlišuje třetí země na ty, jejichž občané pro vstup a krátkodobý pobyt na území států uplatňujících společnou vízovou politiku musejí disponovat vízem a na ty, kteří jsou od tohoto požadavku osvobozeni.

Legální migrace – proces řízeného, státem kontrolovaného přistěhovalectví; ČR může imigraci regulovat prostřednictvím vízové praxe (udělení víza) a prostřednictvím pobytových oprávnění (vydáním povolení k pobytu).

Mezinárodní ochrana – ochrana poskytnutá v České republice cizinci formou azylu nebo doplňkové ochrany

Migrace – přesun jednotlivců i skupin v prostoru; může být krátkodobá, dlouhodobá, trvalá i opakovaná (cirkulární)

Migrant – v obecném smyslu slova je to osoba, která se nachází mimo teritorium státu, jehož je občanem či státním příslušníkem, a která pobývá v cizí zemi více než jeden rok, bez ohledu na důvody, dobrovolně či nedobrovolně, legálně či ilegálně

Nelegální migrace – migrace, která probíhá bez kontroly a řízení ze strany cílových zemí. Cizinci vstupují do cílových zemí, či v nich pobývají, bez řádného oprávnění (vízum, pobytové oprávnění)

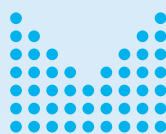
Nucený návrat – nucené vycestování cizince z území České republiky do země původu; nucené návraty provádí Policie ČR

Občan třetí země – občan státu, který není členem Evropské unie a není zároveň občanem Islandu, Lichtenštejnska, Norska či Švýcarska (EU+)

Přechodný pobyt – v obecné rovině jakýkoli povolený pobyt cizince na území ČR, který není pobytem trvalým; jedná se rovněž o typ pobytu, který je určen pro cizince, kteří jsou občany některého ze států EU nebo pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU, a plánují pobývat na území ČR přechodně déle než 3 měsíce

Trvalý pobyt – jeden z druhů povolení k pobytu pro cizince na území ČR; nejčastěji je udělován po splnění podmínky nepřetržitého pobytu na území ČR, dále může být udělen bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území ČR či po řízení o mezinárodní ochraně

Problematiku migrační politiky v České republice má na starosti Ministerstvo vnitra. V rámci Ministerstva vnitra za tuto oblast zodpovídá **odbor azylové a migrační politiky (OAMP)**.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

HLAVNÍ TÉMATA:

- Legální migrace
- Mezinárodní ochrana
- Integrace cizinců
- Integrace držitelů mezinárodní ochrany
- Evropská a mezinárodní spolupráce
- Zahraniční pomoc
- Krajané
- Schengenská spolupráce
- Volný pohyb osob v EU
- Návraty
- Nelegální migrace

Centrální pracoviště OAMP se zabývá obecnou koncepcí, legislativou a směřováním migrační politiky České republiky. Mimo centrální pracoviště má OAMP své zastoupení ve všech 14 krajích formou regionálních pracovišť. Činnost oddělení OAMP v regionech je zaměřena na řízení ve věcech pobytu cizinců a řízení o mezinárodní ochraně.

Pro více informací můžete navštívit webové stránky: www.mvcr.cz/migrace/